Цифрове наукове суспільство: соціально-економічні, правові та міжнародні аспекти: зб. наук. пр. з матеріалами III Міжнар. наук. конф. (м. Дніпро, 6 вересня 2024р.). Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2024. С. 27-28. URL: https://doi.org/10.62731/mcnd-06.09.2024

2. Підлипна Р., Підлипний Ю., Індус К. Використання статистичних методів у фінансовому менеджменті для оптимізації прийняття управлінських рішень. *Молодий вчений*, 4 (128), 215-220. URL: https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-4-128-27

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Колмакова Олена Миколаївна,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки та маркетингу;
Ткаченко Анастасія Сергіївна,
студентка;
Харківський національний університет міського господарства ім. О. М. Бекетова

Будівельна галузь – це фундамент економіки, що створює як виробничі, так і невиробничі об’єкти нерухомості. В умовах швидких технологічних змін та міжнародної інтеграції точна оцінка основних засобів стає критично важливою. Цей процес не лише забезпечує достовірність фінансової звітності, але й дозволяє компаніям ефективніше використовувати свої активи, приймати обґрунтовані рішення щодо інвестицій та адаптуватися до мінливих ринкових умов. Глибоке розуміння теоретичних засад оцінки є необхідною умовою для успішного управління будівельною компанією.

Оцінка основних засобів – це невід’ємна частина обліку та управління активами підприємства. Вона дозволяє точно визначити вартість майна на різних етапах його життєвого циклу та забезпечує достовірність фінансової звітності. Методи оцінки регламентуються законодавством та визначаються залежно від конкретних умов. Оцінка майна компанії є незамінним інструментом для ефективного управління активами. Визначення ринкової вартості об'єктів дозволяє оптимізувати бізнес-процеси, знизити ризики та підвищити прибутковість. Крім того, точна оцінка робить компанію більш привабливою для інвесторів і сприяє її успішному розвитку на ринку [1, с. 7].

Основні засоби (ОЗ), які застосовують будівельні підприємства у своїй діяльності, можна систематизувати за такими ознаками: за функціональним призначенням – виробничі та невиробничі; за галузевою належністю – промислові, будівельні, транспортні, сільськогосподарські, засоби зв’язку тощо;

за станом використання – активні, неактивні, запасні; за формою власності – власні та орендовані; за матеріально-натуральним складом – земельні ділянки, капітальні витрати, машини і обладнання, транспорт, інструменти, приладдя тощо.

Залежно від мети оцінки, вартість основного засобу може бути представлена в різних формах:

1. Первісна вартість – фактичні витрати на придбання або створення активу в момент його набуття.
2. Переоцінена вартість – нова вартість основного засобу, яка визначається в результаті переоцінки.
3. Залишкова вартість – частина вартості, яка ще не була списана на витрати шляхом нарахування амортизації.
4. Справедлива вартість – ринкова вартість, визначається незалежним експертом на певну дату.
5. Вартість, що амортизується – це сума, на яку розподіляються витрати на знос основного засобу протягом його строку корисного використання.

Ліквідаційна вартість – це сума грошей, яку підприємство очікує отримати від продажу активу після закінчення його експлуатації [2, с. 42].

Основною вартістю є первісна вартість (ПвВ) основних засобів, таким чином, ПвВ – це сукупність усіх витрат, пов'язаних з придбанням, доставкою, встановленням та введенням в експлуатацію основного засобу. Ця вартість визначається на дату прийняття активу до обліку і включає в себе: вартість придбання у постачальника, витрати на доставку, мита, податки (якщо не підлягають відшкодуванню), витрати на монтаж та встановлення, а також інші прямі витрати, пов'язані з введенням активу в експлуатацію [3].

Коректна оцінка основних засобів у будівельній галузі – це фундамент ефективного управління та обліку, що є рушійною силою економіки. З огляду на швидкий розвиток технологій та глобалізацію, правильна оцінка основних засобів дозволяє будівельним підприємствам не лише забезпечити достовірність фінансової звітності, але й ефективно управляти своїми активами, приймати обґрунтовані інвестиційні рішення та знижувати ризики. Класифікація основних засобів за різними ознаками та визначення їх вартості на різних етапах життєвого циклу дають можливість підприємствам оптимізувати бізнес-процеси, підвищувати прибутковість та залучати інвестиції. Зокрема, первісна вартість основних засобів є ключовим фактором при їх оцінці, і вона визначається відповідно до законодавчих норм та специфіки надходження активів на підприємство. Тому глибоке розуміння цих процесів є необхідною умовою для стабільного та успішного функціонування будівельної компанії.

Список використаних джерел

1. Сапуга Н.В. «Особливості обліку та аналізу основних засобів будівельного підприємства»: кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістр за спеціальністю „071 облік і оподаткування“ / Н. В. Рапа.

Тернопіль: ТНТУ, 2023. 75 с. URL:https://theses.oa.edu.ua/DATA/4548/%D0%A1%D0%B0%D0%BF%D1%83%D0%B3%D0%B0_.pdf

2. Бабур Л.Г., Сердюк Т.В. Бухгалтерський облік діяльності будівельних підприємств. Частина І. Навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2007. 152с. URL: https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2024/LAN/Babur_P1_2008_152.pdf

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби". URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text

ЦИФРОВІЗАЦІЯ СТАТИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ

Кулинич Роман Омелянович,
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту, економіки,
статистики та цифрових технологій;
Бачмага Діана Андріївна,
здобувачка першого (бакалаврського рівня) вищої освіти
за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»;
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Сучасне державне управління вимагає ухвалення рішень, які ґрунтуються на точній та об'єктивній інформації. Статистичні методи давно стали невід'ємною частиною нового державного управління. Вони відіграють важливу роль надаючи основи для прийняття рішень, оцінку ефективності політик, прогноз соціально-економічних процесів та моніторинг ефективності управління. Державні органи використовують їх для аналізу динаміки економічного зростання, соціальних змін та інших важливих аспектів суспільного розвитку. В умовах цифровізації ці інструменти отримують новий імпульс, адже сучасні технології дозволяють обробляти значні обсяги даних із високою швидкістю та точністю. Водночас, впровадження статистичних методів стикається з низкою проблем: недостатня якість даних, обмежені ресурси, низький рівень підготовки кадрів та недовіра громадськості до прозорості державного управління.

На практиці, статистичні методи не тільки покращують ухвалення рішень, а й допомагають підвищити довіру до держави, якщо вони застосовуються з відкритістю та прозорістю. Наприклад, у таких країнах, як Швеція чи Канада, використання відкритих даних дозволило оптимізувати національні політики, зробивши їх орієнтованими на громадян. В Україні процес інтеграції статистики у державне управління лише набирає обертів, проте вже є приклади успішного впровадження інновацій, зокрема завдяки міжнародним програмам технічної